BİR DAVA ADAMI 55 YILLIK DAVA KARDEŞİMİZ CEVAT ÖZKAYA

BURHANETTİN CAN

Rahmetli Cevat Özkaya, 1954'te Samsun Çarşamba'da, yedi çocuklu bir ailenin ikinci çocuğu olarak dünyaya geldi. İlkokulu Dikbıyık'ta, ortaokulu doğduğu ilçede, liseyi Perşembe Öğretmen Lisesinde okudu. Bu yıllarda *Yeniden Millî Mücadele* dergisi ve Mücadele Birliği hareketi ile tanıştı. İstanbul Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümünde öğrenciyken Çapa Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi ama aynı zamanda hemşehrisi Mehmet Menteşoğlu ile tanışması Mücadele Birliği hareketi ile ünsiyetini arttırdı. "Mücadeleciler"le özel bir dostluk kurdu, hareketin faaliyetlerine katıldı. Mezuniyetini takiben Trabzon Öğretmen Okuluna tayin edildi, askerliğini bitirmesinin ardından Haziran 1976'dan itibaren Mücadele Birliği'nin aylık kültür ve sanat dergisi *Pınar*'ın yazı işleri müdürü olarak çalışmaya başladı. Hiç şüphesiz bir müddet sonra onun buradaki çalışmaları yeni bir sürecin kapılarını ardına kadar araladı.

HATIRLATILMASI GEREKEN TARİHÎ BİR NOT

Bizler 1968 döneminde Türkiye'de çok etkin olan Mücadele Birliği hareketinin mensuplarıydık. "Mücadeleciler" diye de anılırdık. Harekette çok güçlü bir teorik altyapı ve çok güçlü bir stratejik akıl inşa edilmişti. *Yeniden Millî Mücadele* dergisinin merkezinde Siyonizm'e karşı verilen kapsamlı bir mukavemet mevcuttu. "Amerika-Rusya Yahudi'ye Kukla!" sloganı o gün için çok anlamlı, uzun vadeli ve stratejik bir slogandı. Bir kadro hareketi olarak akaitten Yeniden Millî Mücadele'nin stratejisine kadar uzanan kapsamlı ve güçlü bir eğitim programı mevcuttu. Bu program, kadro yetiştirmeyi işin nirengi noktası saymıştı. Kitle faaliyetleri ve eylemler süreklilik gösteriyordu. Hedef; geniş kitlelerden o günün şartlarında *İslâm, ülke* ve *ümmet* için çözüm arayan ıstıraplı insanları bir araya getirip Türkiye'de, İslâm coğrafyasında İslâm inkılabını/devrimini gerçekleştirmekti.

Belirlenen bu ulvi hedefler doğrultusunda şekillenen eğitim metodu ve stratejik akıl inşası, Türkiye'deki pek çok yetenekli insanın Mücadele Birliği saflarında toplanmasına vesile olmuştu. Zira karşılarında; komünizmi komünistlerden daha iyi bilen, onun zayıflıklarını çok iyi analiz ederek bu noktalar üzerinden güçlü bir mücadele yürüten nitelikli bir kadro hareketi vardı. Bu yaklaşım üniversite gençliğinin yanında başta arayış içindeki öğretmenler, imamlar olmak üzere çok sayıda insanı dönüştürdü.

Hareket sürekli büyüyor ve yaygınlaşıyordu. İllerde şubeler "sancak" adı altında faaliyet gösteriyordu. Çalışma alanları kültür dernekleri, evler, yurtlar ve okullardı. Tebliğ en büyük vasıtaydı. Kendinden emin ve özgüvenli insan unsuru, her yerde komünizme, kapitalizme, Türkiye'deki ve dünyadaki müesses sisteme karşı mücadele veriyordu. Hareket, Türkiye'deki laik, seküler, kapitalist sistemin mutlaka değişmesi gerektiğini savunuyordu. "Mücadeleciler", ellerindeki malzemeyi insan psikolojisini göz önüne alarak çok iyi kullanıyordu. Bu süreçte İsmet İnönü'nün damadı gazeteci Metin Toker televizyonda yaptığı programlarla *Sağda ve Solda Vuruşanlar* (1971) isimli eserinde Mücadele Birliği hareketini "Sağın Dev-Genç'i" şeklinde

gösterip yoğun bir saldırıya girişti. Onun tavrı hareketin etkisini çok artırdı, birçok insanın Mücadele Birliği saflarına katılmasına sebebiyet verdi.

İşte tam bu süreçte, birdenbire komünistlerin üssü nitelemesini hak eden, yazarları 12 Mart Muhtırası sonrasında ihanetle suçlanıp yargılanan *Yeni Ortam* gazetesi, Mücadele Birliği'ne satılıyordu. Hareketin kurucularından ikinci adam konumundaki merhum Yavuz Aslan Argun'un deyimi ile "DİSK'in 5 milyon verip satın almak istediği *Yeni Ortam*'ı bizler 3,5 milyona alabiliyorduk." Böylece *Yeni Ortam*'ın adı da *Bayrak* diye değiştirilmişti. Gazetenin yazı kadrosuna Aclan Sayılgan, Tahsin Banguoğlu gibi isimler de katıldı. Sistemi değiştirme heyecanı taşıyan yazılarla dolu *Yeniden Millî Mücadele* dergisinde *Bayrak* gazetesindeki muhtevaya doğru bir değişim yaşandı. Gazete merkeze oturunca, teşkilatlanma, propaganda yavaş yavaş ikinci plana itildi. *Yeniden Millî Mücadele* ile *Gerçek* dergilerinin ve Otağ Yayınları'nın politikası başkalaşmaya, sistem eleştirisinden uzaklaşmaya, İslâm devrimi fikri arka plana itilmeye başlandı.

İstanbul'da, İstanbul Teknik Üniversiteliler (İTÜ) ve İstanbul Üniversiteliler (İÜ) diye anılan kesimler, tebliğ edip yeni insanlar kazanmak yerine merkezde dergi, gazete işleri ile uğraşan, bunların tirajını artırmak için çalışan bir konuma doğru çekilme eğilimi içindeydiler. Bu durum İstanbul'daki dava arkadaşlarımızda rahatsızlık doğurduğundan harekete dönük eleştiriler gittikçe belirginleşti. O dönemde Hürriyet-i Ebediye Yurdu ve İTÜ Gümüşsuyu sorumlusuydum. Değerlendirmelerimi dikkate alan hem teknik camianın hem de *Bayrak* gazetesinin matbaa bakım sorumlusu bir kardeşimiz benden rapor yazmamı istedi. Gidişatı göz önüne alarak yaklaşık 50-60 sayfalık bir rapor hazırladım. Kardeşimiz raporun altına ismimi eklememi istedi, ben de yazdım. Bir müddet sonra Teknik camiadan mesul kardeşimiz Bayrak Matbaası'nın sorumluluğuna getirildi ve üniversite camiasından ayrıldı. Teknik çevrenin yani İTÜ'nün sorumluluğunu üstlenme görevi bana verildi; İÜ sorumlusu ise Mehmet Menteşoğlu'ydu. İstanbul sancak başkanı ağabeyimizin başkanlığında düzenli toplantılar yapıp süreci yönetmeye çalıştık.

Doğrusu yazdığım raporun kimlere verildiğini bilmiyorum. Raporu isteyen kardeşimiz matbaa ile de ilgilendiğinden sancak başkanına değil genel başkana verilme ihtimali yüksektir. Raporun Aykut Edibali rahmetliye ve yardımcısı konumundaki Yavuz Aslan Argun'a ne zaman verildiğini de bilmiyoruz. Raporun genel başkan konumundaki İrfan Küçükköy'e, oradan da Edibali'ye gittiğini tahmin ediyoruz. Lider yardımcısı konumundaki Argun, doğrudan devreye girerek Teknik camia yönetimi ile sürekli görüşmeyi âdet hâline getirdi. Hürriyet-i Ebediye Yurdu'na geliyor, 24 numaralı odada yönetici kadrolarla görüşüyor, her şikâyetimize ve çözüm önerimize "Haklısınız!" deyip destek veriyordu. Bu süreçte İÜ sorumlusu Mehmet Menteşoğlu çok açık ve kesin bir tavır alarak bizi destekleyip savunmaya başladı. Artık birlikte davranmaya, sorunlara beraberce çözüm aramaya koyulduk. Bu çok hayati bir dönüşümdü zira ekip güçlenip genişledi...

Bu süreçte İTÜ'den mezun bazı arkadaşlar muhtemelen merkezde İrfan Küçükköy'le görüşerek birkaç arkadaşı ile birlikte Adalet Partisi (AP) Beşiktaş İlçe Yönetim Kurulu Başkanı ile bir araya geldiler. Kendileri de partinin ilçe yönetimine girdiler. Teknik camiadaki gençlerin de AP Beşiktaş gençlik kollarına kaydolması ve faaliyet göstermesi kararını bize getirdiler. İstanbul sancak yönetiminin onayladığını söylediklerinden Teknik camiaya mensup

gençler, kalabalık bir ekip hâlinde AP Beşiktaş ilçe gençlik kollarına kaydoldular. Doğrusu bu bunalım döneminde bize yeni bir faaliyet alanı açılmıştı. Yeniden Millî Mücadele'nin Teknik camiası olarak yeni hedefimiz, AP'nin İstanbul gençlik kollarına hâkim olmaktı. Çok iyi ve vasıflı arkadaşlarla tanıştık. Tutumumuz, tavrımız, fikirlerimiz onların üzerinde etkiliydi. Arkadaşlarımızı il yönetimine aldılar. AP'nin sol hareketlere karşı yapmaya başladığı bayrak mitinginin organizasyonunu AP gençlik kolları ile birlikte gerçekleştirdik. Başarılı, etkili bir eylemdi. Bu partideki etkimizin Ankara'ya kadar uzanmasına sebebiyet verdi. Önemli insanlarla, bakanlık yapmış kişilerle, üst düzey yöneticilerle temasımız arttı.

Hâl böyle olunca Aykut Edibali bizimle bizzat görüşmek istedi. Beşiktaş Horhor'daki evde uzun uzun birkaç defa görüştük. Şikâyetlerimizi duymadığını, kendisine herhangi bir sorunun iletilmediğini, yazdığımız raporun kendisine çok geç verildiğini ifade etti. Bütün sorunları çözeceğini kaydetti ve bizden AP'ye nasıl girildiğine ilişkin yeni bir rapor istedi. Kendisinin partiye girişten haberinin bulunmadığını söyledi. Yaklaşık 10-15 sayfa civarında bir raporu hazırlayıp kendisine gönderdik. Dikkatimizi çeken Adana ile Afyon'da AP'den milletvekili seçilen "Mücadeleciler"in varlığıydı. Bursa'da AP'nin tertiplediği bayrak mitingine bizzat Edibali'nin başkanlığında kalabalık bir ekiple de katıldık.

İrfan Küçükköy günlerden bir gün beni merkeze çağırarak rahmetli Necmettin Erişen'in de bulunduğu bir ortamda bana çok ağır suçlamalar yönelterek 'haddimi bilmemi' istedi. Hazırladığım raporun ve söylediklerimin gerçeği yansıtmadığını, bir bakıma yalan söylediğimi ve art niyetli olduğumu ima etti. Bunun üzerine hayatını davaya adamış biri olarak ağladım. Sonra da kendisine "Beni görevden alın ve gelin sizler bizzat arkadaşlarla görüşün. Arkadaşları dağıtmayın!" dedim ve ekledim: "Yıkım ve tahribat çok büyük olur!" Küçükköy odadan çıkınca Erişen "Ağlama Burhanettin, arkada başka bir kavga var. Suçu sana yıkarak kurtulmaya çalışıyor!" dedi. Bunu öncelikle Mehmet Menteşoğlu ile sonra da yönetimdeki diğer arkadaşlarla değerlendirdik. Arka planda farklı ve daha büyük bir kavganın, ciddi bir strateji değişikliğinin bulunduğunu anlayıp görmeye başladık.

Aykut Edibali başkanlığında İstanbul'daki genel merkez mensupları ve sancak yönetimi ile yapılan toplantılarda "Haklısınız!" deniyor ve fakat bir türlü çözüm getirilmiyordu. Toplantıların birinde dikkat çekici bir hadise meydana geldi. Bize "Hep haklısınız!" diyen Yavuz Aslan Argun, tam tersi bir dil kullanarak bizleri suçlamaya girişti. Son toplantıda Argun'a verdiğim cevap iplerin kopmasına sebebiyet verdi: "Yavuz ağabey yaptığımız tüm görüşmelerde bize 'Haklısınız, haklısınız!', 'Aykut ağabeyin bunlardan haberi yoktur.' dediniz. Hatta 'Onun haberi olsaydı bunları anında çözerdi.' dediniz. Şimdi ne oldu da Aykut ağabeyin yanında tam tersini söyleyip bizleri suçluyorsunuz." İşte bu, üst yönetimle son toplantımız oldu.

Yavuz Aslan Argun'un başkanlığında merkezden dört kişilik bir ekip bir akşam Hürriyet-i Ebediye Yurdu'na gelerek Aykut Edibali'nin yazılı emri ile ben ve dört-beş arkadaşımın hareketten ihraç edildiğini bildirdiler. Eğer araya girmeseydik genç arkadaşlar gelen ekibi linç edecekti. "24 numaralı odada bize sürekli

‘Haklısınız!’ diyen birinin bizi ihraç etmek için gelmesi çok yanlış olmuştur!” diyerek gelenleri kavgasız gürültüsüz yolcu ettik.

Mehmet Menteşoğlu ve İÜ mensupları bu olaydan sonra açık tavır koyarak bizleri destekledi ve İstanbul sancağı tamamen merkezden koptu. Bu gelişmelerin ardından zamanla *Bayrak* gazetesinden, genel merkezden ve üst düzey yöneticilerden birçok insan tasfiye edildi. Tam bir kaos yaşandı. Kaldı ki bahsettiğimiz insanların bir kısmı evliydi ve çocukları vardı. Bir kısmı da bekârdı. Geçim sıkıntısı, iş bulma korkusu yaygınlaştı. Kolay değildi, çalışanların bütün imkânları birden ellerinden alınmıştı.

Bu gelişmeler üzerine İstanbul olarak tasfiye edilen arkadaşlardan farklı isimlerin yer aldığı bir üst yönetim ve birkaç komisyon oluşturarak faaliyetler yaptık. Bu aşamada çok tarihî bir karar verdik. *Pınar*’ın abonelerini ve tüm altyapısını alarak dergiyi sahiplendik. Bu konuda yetkili bazı arkadaşları ikna ettik. Bir sabah operasyonuyla genel merkezden dergiyi aldık. Yetkili arkadaşımız derginin bütün haklarını bize devretti. Ekip, Cevat Özkaya’nın başkanlığında *Pınar* dergisini çıkarmak için seferber oldu.

Bir taraftan dergiyi çıkarmaya çalışırken diğer taraftan ihraç edilenlerle üniversiteyi bitiren arkadaşlara iş aramaya koyulduk. İhraç edilip ayrılanları bir arada tutmaya gayret ettik. Ancak öyle bir dedikodu mekanizması işletildi ki anlatılması imkânsız. Oluşturduğumuz yönetim, sürece hâkim olamayıp dağılmaya başladı. “Yeni Aykut Edibali’ler ve de yeni Yavuz Aslan Argun’lar istemiyoruz!” dedikodusu gençler üzerinde etki doğurdu. Bu psikolojik savaş Türkiye sathında, bir merkez tarafından çok başarılı bir şekilde yürütüldü. Daha acı olansa bizimle bir araya geldiğinde “Mücadele’den, teşkilatlanmadan” bahseden bazı arkadaşların yurtlara, evlere gittiklerinde arkadaşlara “Mezun olun gidin!”, “Kendinize iş bulun!”, “Kendinizi kurtardığınız zaman tekrar bir araya gelip yeni bir teşkilat kurarız!” diyerek, mevcut potansiyeli dağıtmaya çalışmalarıdır. Bana göre bunlar tam anlamı ile yeni oluşuma ihanet ettiler. Kargaşa ortamında farklı anlayış ve yaklaşımlar meydana geldi. Var olan potansiyel alt gruplara bölündü, çeşitli ayrı alt gruplar ortaya çıktı.

UMRAN HAREKETİNİN DEĞERLİ KURUCULARINDAN CEVAT ÖZKAYA

Bu kargaşa ortamında yaklaşık bir yıl yeni bir teşkilat yapısı oluşturma bağlamında ciddi bir yol alamadık. Akabinde Mehmet Menteşoğlu ile baş başa bir görüşme yaptık. Böyle yol alamayacağımızı bildiğimizden sıfırdan başlama düşüncesini masaya yatırdık. Kargaşa sürecinde kararlı davranan iki isim hiç şüphesiz Cevat Özkaya ile Şemseddin Özdemir idi. Mehmet ağabeye “Ben İTÜ Nükleer Enerji Enstitüsü’ndeki asistanlık görevini bırakıp geleyim. Eğer bu iki arkadaş kabul ederse, özellikle Cevat kabul ederse *Pınar* dergisi üzerinden dört kişilik bir ekiple çok rahat bir çalışma, teşkilatlanma yapabiliriz.” dedim.

Mehmet Menteşoğlu bu teklifime karşı tarihî bir öngörüde bulundu, çok gerçekçi bir perspektif sundu. Bana “Duygusal davranma!” dedi ve şöyle devam etti: “Dört kişiyi finanse edecek altyapımız yok, dört kişi nasıl yaşayacağız, nasıl geçineceğiz. Sen İTÜ’de kal. Ben aile şirketine geçeyim, oradan bazı imkânları yeni hareket için kullanmaya çalışayım. Şemseddin öğretmenliğe müracaat etti, o da İstanbul’da öğretmen olur. Cevat’ı *Pınar*’ın başına geçirip dergi etrafında bir toparlanma girişimi yapalım, bu çok yararlı olur. Bu süreçte etrafımızdaki insanları arındıralım. Onlara iş bulmaya çalışalım. Eğitim, sohbet çalışmaları ile çekirdek bir kadro oluşturalım. Dergi ile Anadolu’ya açılalım. Orada bize destek verenlerle dergi üzerinden faaliyetler organize edelim. Yalnız bir söz vereceksin, bu iki arkadaş kabul ettiğinde bunlara katı teşkilatçı mantığıyla davranmayacak, yaptıklarına sabredeceksin. Bu arkadaşların yapıları, yaklaşımları farklıdır. Ben bunları senden çok iyi tanıyorum.”

Mehmet Menteşoğlu ile verdiğimiz bu radikal karardan sonra kendisi onlarla görüşüp onları ikna edecekti. Nitekim kendisi her iki arkadaşla görüştü ve onlar da teklife müspet baktılar. Dördümüz bir yönetim oluşturup seferberlik ilan ettik. Cevat Özkaya *Pınar* dergisinin başına geçecek, Menteşoğlu aile şirketine dönecek, ben İTÜ Nükleer Enerji Enstitüsü’ndeki asistanlık görevimi sürdürecek ve Şemseddin Özdemir de İstanbul’da öğretmenlik ataması için yaptığı müracaatın neticesini bekleyecekti. Öyle de

oldu, Özdemir daha sonra Zeytinburnu İhsan Mermerci Lisesi'nde öğretmenliğe başladı. Bir ihraç hareketi sonrasında dördümüzün verdiği karar, tarihî bir hüviyete büründü ve yeni dönemi başlattı. Menteşoğlu bu tarihî karardan sonra Pınar hareketi olarak nitelediğimiz hareketin ekonomik sorunlarını çözmek için canla başla çalıştı. Umran hareketinin bugünlere gelmesinde Menteşoğlu ve Cevat kardeşimizin -özellikle Cevat'ın- verdiği karar çok çok önemliydi. Şemseddin Özdemir'in İstanbul'daki görev süresi sona erdi, Anadolu'ya, Trabzon Vakfıkebir'e tayini çıktı. İki hafta orada görev yaptıktan sonra o da öğretmenlikten istifa etti. Onun Cevat Özkaya ile birlikte yayınevinde çalışması kararını aldık. Bu bizi rahatlattı ve daha verimli kıldı.

Cevat Özkaya'nın yazı işleri müdürlüğünde *Pınar* dergisinin yeni bir perspektifle çıkarılması, harekete büyük bir güç ve umut verdi. *Pınar*'ın yayın sürecinde Mühendis ve Mimarlar Derneği'nin Beşiktaş'taki mekânı çok önemli bir imkân sundu. Dergi, 12 Eylül 1980 İhtilali'ne kadar orada çıkarıldı, darbeden önce çıkan dört aylık sayısı ile birlikte kapandı. Akabinde Pınar Yayınları'nın kurulması kararı alındı. Yayınevinin Beyazıt Beyazsaray'daki yeri ise tam bir okula dönüştü. Birçok gencin, düşünürün, kanaat önderinin ve akademisyenin gelip sohbet ettiği ve dertleştiği bir mekân hâline geldi.

Cevat Özkaya'yı sadece bir yazar ve yayınevi kurucusu olarak anmak ona haksızlık olur. Çünkü onun Umran hareketinin büyümesine ve yayılmasına bağlı olarak Araştırma ve Kültür Vakfı'nın (AKV) faaliyetlerini yayımlayan *Bülten*, *Umran*, *Genç Öncüler, Mecra* ve *Salıncak* dergilerinin; Açılım Kitap, SEKAM, YAGEV ve Kısadan Hisse Sanat Derneği'nin kurulmasında büyük emeği vardır. O, bütün bu yapıların kurucuları arasındadır. Bu fedakârlık asla unutulmamalıdır. Bu yapıların tümünü içeren yapıya Umran ailesi, Umran Kültür ve Medeniyet Hareketi kısaltılmış şekliyle 'Umran Hareketi' diyoruz.

HAK, HUKUK VE ADALETİ SAVUNAN MÜMİN, MUTTAKİ, MUHSİN, BİRR EHLİ, BİR DAVA ADAMI CEVAT ÖZKAYA

Umran hareketinin davası, İslâm kültür ve medeniyetinin dayandığı temel ilkeleri merkeze alarak Türkiye'nin, İslâm dünyasının ve tüm dünyanın, fıtrat merkezli, insan hakları eksenli, hak, hukuk ve adalet düzleminde yeni bir dünya inşa etmek; yeryüzündeki fitne ve fesadın kökünü kazımaktır. [Kur'ân-ı Kerim, 2/193, 8/39].

Bu büyük amacı merkeze koyarak küfrün tek millet olduğu gerçeğinden yola çıkarak tüm müminlerin birlik ve beraberliğini gerçekleştirebilmek ve bu amaçla *güneş sistemi* modelini inşa edebilmek Umran ailesinin çok önemli stratejik hedeflerindendi. Nitekim Umran ailesinin mensupları, üzerlerine düşen her görevi büyük bir sorumluluk duygusuyla yapmışlardır. İşte bu bağlamda Cevat Özkaya kardeşimiz mazlumların yanında, zalimlerin karşısında duran bir dava insanı, "gerçek mümin" olarak değerlendirilmelidir. [Kur'ân-Kerim, 8/71-73].

Dava adamı; her türlü dünyevi değerin üzerinde fedakâr, idealist, kahraman, Allah'ın hoşnutluğuna kilitlenmiş, dünyevi ve şahsi hiçbir menfaat beklentisi içinde ve peşinde koşmayan diğerkâm, başkaları adına yaşayan ruh ve düşünce hekimleri, özeleştiri sahibi, nefsini sorgulayan ve sorgulatabilen, samimiyet timsali, şahsiyetli duruş sahibi, sabırlı, tahammüllü, temsil kabiliyeti yüksek ehliyet, liyakat sahibi, adil, tutarlı, inandırıcı, karşısındakine güven veren, güvenilir olan hatasını kabul edip özür dileyen insandır. Cevat Özkaya, 55 yıllık dava arkadaşımız ve kardeşimizdir. Sahip olduğu değişik özelliklerinden dolayı onu bir derginin sayfaları arasında anlatmak, tasvir etmek çok zordur. Bu süreçte Umran ailesi olarak birlikte yaşadığımız pek çok acı ve tatlı olay vardır. Her olay, mahiyeti ne olursa olsun dava kardeşliğimizi pekiştirip güçlendirmiştir.

Cevat Özkaya kardeşimizi anlayabilmek için onun hayatını ve yaptıklarını, çok boyutlu bir düzlemde ele alıp değerlendirmek gerekir. Samsun'un Çarşamba ilçesine bağlı Dikbıyık köyünden İstanbul'a gelerek Türkiye'ye, İslâm coğrafyasına ve tüm dünyaya istikrarlı bir şekilde seslenebilmek; istikamet üzere olup yalpalamamak; mevkie, makama, paraya ve

Metin Alpaslan, Gürsel Ulukır, Hikmet Yıldırım, İdris Turan İlter, İsmail Derici, Cevat Özkaya, Mehmet Menteşoğlu, Burhanettin Can, Vahap Yaman

pula önem vermemek; değer sistemini, davasını, kültür ve medeniyet (*umran*) kodlarını daima önde tutarak davasına zarar verecek her şeyden kaçınmak; yanlış yollara sapmadan samimi, dertli, mütevazı ve fedakâr bir dava insanı olabilmek kolay değildir. Cevat kardeşimiz, lüksü, israfı olmayan, başkalarının derdi ile dertlenen, acılarını paylaşan ve onların maddi ve manevi sorunlarını çözebilmek için seferber olan ve elini taşın altına koyan bir dava adamıydı. İnsanları ahlak ve samimiyetleri ile değerlendirip ilişki kuran bir insandı; kula kulluk etmeyen, yalnızca Allah'a kul olan ve bu konuda taviz vermeyen bir kişilikti. İlahi Kelam'da buyrulduğu üzere adaleti, ihsanı ve infak etmeyi merkeze alan, fahşadan, münkerden ve bağyden uzak duran bir kişilikti. [Kur'ân-ı Kerim, 16/90].

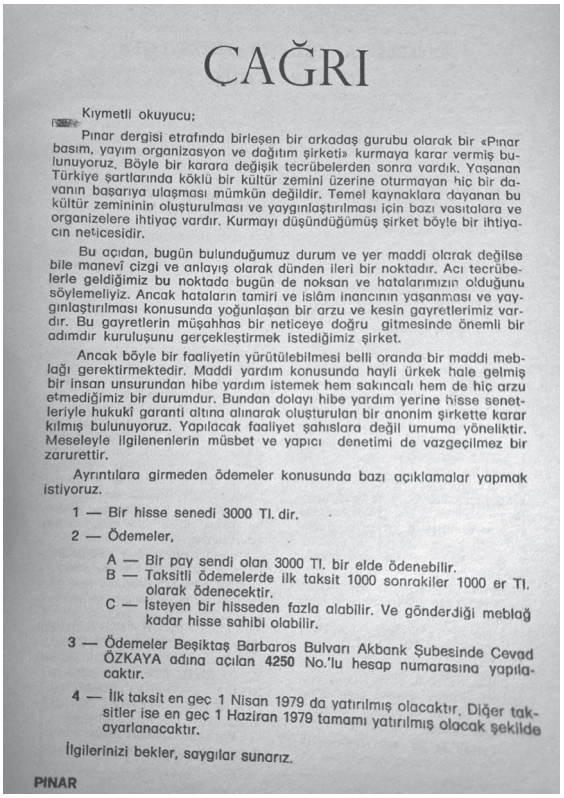
Dava adamı bir dava uğrunda, belli bir stratejiye göre teşkilatlı, kadrolu mücadele veren stratejik akıl sahibi devrimci/inkılapçı şahsiyettir. Cevat Özkaya, Umran hareketi kurulurken verdiği söze sonuna kadar sadık kaldı ve Umran ailesinin bir mensubu olarak ahirete irtihal etti. Cevat kardeşimizin, çok değerli bir özelliği de infakı hayat tarzına dönüştürmesiydi; cebindeki paranın hesabını yapmadan, elindekini ihtiyacı olanlara hiç düşünmeden veren, hatta kendisinde yoksa başkasından borç alıp yine de ihtiyaç sahibine ulaştıran fedakâr bir dava adamıydı. Bunların yanı sıra infak, onun hayatının merkezinde yer alan çok önemli bir olgudur. Bu nedenle onu *birr* ehli olarak [Kur'ân-ı Kerim, 2/177] vasıflandırmamız abartılı değildir. Cevat kardeşimiz bir yolcu olarak yaşadığımız dünyayı ahiretin tarlası gördü. Asla dünyevileşmedi, dünya nimetlerine tamah etmedi. Herkesin yardımına koştu, dünyalık herhangi bir hesap yapmadı.

UMRAN AİLESİNİN ÜÇ BOYUTLU YAYIN STRATEJİSİNİ İNŞA ETTİ CEVAT ÖZKAYA

Cevat kardeşimizin hayatında okuma alışkanlığının oluşması bağlamında nevi şahsına münhasır bir denklem var. Kitaplarl,a içli dışlı olması babasına kitap okumakla başlamış; Cemil Meriç'e kitap okuyarak devam etmiş; hayatının sonu da yoğun bakımda kitap okumakla; Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* ile son bulmuştur. Babasına kitap, gazete okuma, ona okumanın değeri ve çok boyutluluğu noktasında özel bir ruh vermiş, paha biçilmez bir yetenek kazandırmıştır. Bu yeteneği davasına yansımış ve bir zihin inşa edebilmek için sürekli okumuş, bununla yetinmemiş, okuduklarını analiz edip İslâm davası için kullanmaya çalışmıştır. Kendisi Umran ailesinin yayın dünyasını inşa ederken şu üç boyuta ısrarla dikkat çekti ve Umran ailesi de bu yaklaşımı stratejik bir hedefe dönüştürdü:

- İslâm kültür ve medeniyetini inşa edebilmek için Türkiye'de yazarlar, düşünürler, bilim insanları oluşturmak ve davanın ihtiyaç duyduğu eserleri yazdırmak.
- Batı kültür ve medeniyetinin gidişatı, toplumsal durumu, toplumsal sorunları ve toplumsal çözülüşü ile ilgili eserleri Türkçeye kazandırmak.
- İslâm dünyasında İslâm düşüncesini ve İslâmî sistemi inşa etmeye dönük çalışmaları bulup tercüme ettirip Türkçeye kazandırmak.

Bu üç boyutlu yayın anlayışını hayata geçirmek gerek şarttır ve fakat yeter şart değildir. Bütün bunların okunmasını, analiz edilmesini, eksiklerinin giderilmesini sağlamak için, tebliğ yapmak için gerekli ekonomik altyapıyı,

ÇAĞRI

Kıymetli okuyucu;

Pınar dergisi etrafında birleşen bir arkadaş gurubu olarak bir «Pınar basım, yayım organizasyon ve dağıtım şirketi» kurmaya karar vermiş bulunuyoruz. Böyle bir karara değişik tecrübelerden sonra vardık. Yaşanan Türkiye şartlarında köklü bir kültür zemini üzerine oturmayan hiç bir davanın başarıya ulaşması mümkün değildir. Temel kaynaklara dayanan bu kültür zemininin oluşturulması ve yaygınlaştırılması için bazı vasıtalara ve organizelere ihtiyaç vardır. Kurmayı düşündüğümüş şirket böyle bir ihtiyacın neticesidir.

Bu açıdan, bugün bulunduğumuz durum ve yer maddi olarak değilse bile manevî çizgi ve anlayış olarak dünden ileri bir noktadır. Acı tecrübelerle geldiğimiz bu noktada bugün de noksan ve hatalarımızın olduğunu söylemeliyiz. Ancak hataların tamiri ve islâm inancının yaşanması ve yaygınlaştırılması konusunda yoğunlaşan bir arzu ve kesin gayretlerimiz vardır. Bu gayretlerin müşahhas bir neticeye doğru gitmesinde önemli bir adımdır kuruluşunu gerçekleştirmek istediğimiz şirket.

Ancak böyle bir faaliyetin yürütülebilmesi belli oranda bir maddi meblağı gerektirmektedir. Maddi yardım konusunda hayli ürkek hale gelmiş bir insan unsurundan hibe yardım istemek hem sakıncalı hem de hiç arzu etmediğimiz bir durumdur. Bundan dolayı hibe yardım yerine hisse senetleriyle hukukî garanti altına alınarak oluşturulan bir anonim şirkette karar kılmış bulunuyoruz. Yapılacak faaliyet şahıslara değil umuma yöneliktir. Meseleyle ilgilenenlerin müsbet ve yapıcı denetimi de vazgeçilmez bir zarurettir.

Ayrıntılara girmeden ödemeler konusunda bazı açıklamalar yapmak istiyoruz.

1 — Bir hisse senedi 3000 Tl. dir.

2 — Ödemeler,

A — Bir pay sendi olan 3000 Tl. bir elde ödenebilir.
B — Taksitli ödemelerde ilk taksit 1000 sonrakiler 1000 er Tl. olarak ödenecektir.
C — İsteyen bir hisseden fazla alabilir. Ve gönderdiği meblağ kadar hisse sahibi olabilir.

3 — Ödemeler Beşiktaş Barbaros Bulvarı Akbank Şubesinde Cevad ÖZKAYA adına açılan 4250 No.'lu hesap numarasına yapılacaktır.

4 — İlk taksit en geç 1 Nisan 1979 da yatırılmış olacaktır. Diğer taksitler ise en geç 1 Haziran 1979 tamamı yatırılmış olacak şekilde ayarlanacaktır.

İlgilerinizi bekler, saygılar sunarız.

PINAR

Pınar Yayınları'nın kuruluşuna karar verildikten sonra, Pınar dergisinin Mart 1979 tarihli 87. sayısında "Çağrı" başlıklı bir metin yayımlandı.

kadroyu oluşturmak yeter şarttır. Bu amaçla Umran hareketinin her yayın çabasında Cevat Özkaya kardeşimizin büyük emeği vardır. O, geniş yelpazeli yayın stratejisi ile İslâm'ın temel kaynaklarını merkeze alıp zenginleştirmenin yanında çağdaş meselelere çözüm getirebilmek için de çok uğraştı.

Cevat Özkaya kardeşimiz, Batı'da ortaya çıkıp yaygınlaşan problemlerle ile ilgili önemli birçok kitabın Türkçeye çevrilerek yayımlanmasını sağlamakla yetinmedi. Aynı zamanda Türkiye'deki akademisyenlere, düşünürlere ve kanaat önderlerine Batı düşünce sisteminde ortaya çıkan hastalıkların kültür ve medeniyetimizi tahribatını engellemek için açık çağrıda bulundu, kitaplar yazmalarını istedi. Bu bağlamda; Türkiye dışındaki İslâm dünyasından Mevdudi, Ayetullah Mutahhari, Seyyid Kutub, Abdülkadir Udeh, Cevdet Said, Abdulvahab M. el-Messiri, İbn Kayyım el-Cevziyye, M. Nakib el-Attas, Taha Abdurrahman, Asaf Hüseyin, Rağıb el-İsfahani, Seyyid Sabık gibi pek çok müellifin eserlerinin Türkçeye aktarılması için yoğun çaba sarf etti.

Diğer taraftan da Batı dünyasından Edward W. Said, Roger Garaudy, Frantz Fanon, Maurice Lombart, Peter L. Berger, Anton C. Zijderveld, Paul Harrison, Ivan Illich, Alan R. Taylor, Paul Feyerabend, Martin Esslin, Vincent Monteil, Herbert Schiller, Paul Findley, Edward S. Herman, William Montgomery Watt, Roy Gutman, Frank Furedi, Panayiotis J. Vatikiotis, Gai Eaton, Henry Laoust, Albert Hourani, Arnold Joseph Toynbee gibi pek çok ismin eserlerinin kültür dünyamıza kazandırılmasını sağladı. Ayrıca Cemil Meriç, Mustafa Aydın, Abdullah Yıldız, Celalettin Vatandaş, İsmail Kara, Metin Önal Mengüşoğlu, Ahmet Mercan, Mesut Karaşahan, Cihan Aktaş, Yıldız Ramazanoğlu, Ahmed Yüksel Özemre, Recep Aykan, Yaşar Düzenli, Abdurrahman Arslan, Kürşad Atalar, Sefer Turan, Ercan Yıldırım, Sıbğatullah Kaya, Mücahit Gültekin, Âdem Özköse gibi isimlerin eserlerini okurlarla buluşturdu.

Cevat Özkaya; Batı ve İslâm dünyasından Türkçeye aktarılmasını sağladığı eserlerle gençler üzerinde çok olumlu bir etki uyandırdı. Batı düşüncesinin saplandığı bataklığa Türkiye'nin saplanmaması için ülkemizdeki çok farklı insanlarla ilişki kurmak, kurabilmek Cevat kardeşimizin değerli bir özelliğiydi. Cemil Meriç'ten Alev Alatlı'ya, Mustafa Kutlu'dan Cengiz Çandar'a uzanan geniş yelpazeli ilişki ağı bu açıdan ayrıca değerlendirilmelidir.

FİLİSTİN'DEN BOSNA'YA ZULME KARŞI HAK, HUKUK VE ADALET MÜCADELESİNDE CEVAT ÖZKAYA

Cevat Özkaya kardeşimizin çalışmalarında mücadelesini verdiği davasının fikrî, felsefi ve stratejik altyapısını inşa etme çabası öne çıkar. Umran ailesinin mensubu bir dava adamı olarak görevi salt yayıncılık değildi. *"Yeryüzünde fitneden eser kalmayıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar"* [Kur'ân-ı Kerim, 2/193, 8/39] zalimlerle mücadele etmek olmazsa olmazdı. Zulüm nerede olursa olsun, zalimlerin gücü ne olursa olsun, adaletsizliği kim yaparsa yapsın, onlara karşı tavır alarak mücadele etmekten asla çekinmedi. Mustazaflar için mücadele etmeyi emreden [Kur'ân-ı Kerim, 4/75] ayetin gereğini yapmak için Umran hareketi kurucusu olarak, *hak, hukuk, adalet*

merkezli bir mücadele verdi. Bu amaca hizmet eden değişik yapılarda görev aldı ve üstüne düşen sorumluluğu yerine getirdi.

Bu bağlamda MAZLUMDER, Bosna Dayanışma Grubu, Dayanışma Vakfı, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı (TGTV), Filistin Dostları Girişimi (FDG) gibi yapılarla birlikte her türlü zulme karşı mücadele yürüttü. 28 Şubat zemherisindeki zulme karşı duruşu çok nettir. Sivas, Şemdinli olayları dolayısıyla halkın yanında yer aldı, Hakkın sesini dile getirdi. Verdiği tüm mücadelelerde Umran hareketinin temellerinden "En güzel tarzda mücadele ilkesini" [Kur'ân-ı Kerim, 16/125] başarıyla uyguladı. Hataları karşısında da özür dilemekten çekinmedi, herkesin gönlünü kazanmayı bir hayat düsturu ve ahlaki sorumluluk gördü. Kendisi muttakilerin çok önemli bir vasfı olan istişare edip birlikte hareket etmeyi, öfkelendiğinde affetmeyi ve özellikle infak etmeyi ilke edinen Umran ailesi mensubu bir şûra ehliydi. [Kur'ân-ı Kerim, 42/36-39].

Şûrada alınan kararlar kendi fikrine, yaklaşımına ters düşse de alınan kararları uygulamak, dedikodusunu yapmamak, kimseyi suçlamamak, kaba davranmamak, katı yürekli olmamak onun en önemli özelliklerindendi. Bu yaklaşım tarzından dolayı "Ben" demedi, hep "Biz" dedi. Bu anlayış ve yaklaşım tarzı kalıcı dostlukların oluşmasını, davanın ve kurumların devam etmesini sağladı.

ÜÇ NESLİN BİRLİKTELİĞİNİ SAVUNAN VE GERÇEKLEŞTİRMEYE ÇALIŞAN ÇOK İYİ BİR AİLE REİSİ CEVAT ÖZKAYA

Kişinin öldükten sonra bıraktıklarının en hayırlısı, kendisine dua eden salih evlatları, salih akraba ve komşuları ve salih dava arkadaşlarıdır. Cevat kardeşimiz bu denklemi çok iyi kurdu ve ömür boyu geniş aileyi savundu ve bunun gerçekleşebilmesi için hem kendi ailesinde hem de Türkiye'de çok mücadele verdi. Her yaz, Çarşamba'daki köyüne gitmesi, her bayramda -imkânlar dâhilinde- aile efradını toplaması, geniş aile yapısını inşa edip korumak amaçlıydı. Ömrünün son günlerinde bir başka hastahaneye nakledildiğinde gece üçe kadar tüm aile fertleri ile sohbeti esnasındaki duyguları ve sevinci çok yüksekti.

Metin Alpaslan, Cevat Özkaya, Mehmet Menteşoğlu, Burhanettin Can, Şemseddin Özdemir (Amasya, Temmuz, 2023)

Geniş aile, karı-kocanın her ikisinin akrabalarını da bünyesine alan ve üç neslin birlikteliğinden müteşekkil bir yapıdır. Bu bağlamda üç neslin birlikteliği dede-nine, anne-baba-evlat ve torundan meydana gelmektedir. İlahi denklemde bu üç neslin birlikteliğini sağlayacak yol haritası ortaya konmuş ve iman edenlerden gereğini yapmaları istenmiştir: *"Rabbin, ondan başkasına kulluk etmemenizi ve anne-babaya iyilikle davranmayı emretti. Şayet onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlılığa ulaşırsa, onlara: 'Öf!' bile deme ve onları azarlama; onlara güzel söz söyle."* [Kur'ân-ı Kerim, 17/23].

Peygamberimiz (s.) şöyle buyurdu: "Ana babalarınıza iyi muamele edin ki çocuklarınız da size iyi davransın." [Hâkim, Müstedrek, IV,154]. "Allah'ın bazı kimseleri iyi insanlar (*ebrâr*) diye adlandırması, onların babalarına ve evlatlarına iyi davranmalarından dolayıdır. Babanın senin, çocuğunun da senin üzerinde hakkı vardır." [Buhari, Edeb, 94].

Cevat Özkaya, aile ile ilgili ayet ve hadislerin gereğini yaparak annesine, babasına, çocuklarına, akrabalarına çok iyi davranmış ve sorumluluklarını yerine getirmişti.

GÖZLERİNİ ARKADA BIRAKTIRAN BİR PROJE: CAĞALOĞLU KİTAPÇILAR SOKAĞI

Cevat Özkaya Pınar Yayınları'nı kurduktan ve Beyazıt Beyazsaray Çarşısı'nda bir dükkân kiraladıktan sonra o mekânı Şemseddin Özdemir ile birlikte bir okula dönüştürdü. Yayınevi, öğrenci-

Cağaloğlu Pınar Kitabevi, Metin Çığrıkcı, Hasan Turan ve Cevat Özkaya

lerin, yazarların, düşünürlerin, çevirmenlerin, bilim insanlarının, ihtiyacı olanların uğrak yeri oldu. 12 Eylül ve 28 Şubat darbelerine karşı verilen mücadele tesir uyandırdı; çıkardığı kitaplar zulüm sistemlerine karşı verilen mücadeleyi güçlendirdi. Ne yazık ki değişik faktörlerin etkisiyle Beyazsaray'daki yayıncılar önce Yümni İş Merkezi'ne daha sonra da değişik bölgelere taşınmak zorunda bırakıldı. Oysa orası gençlerin, yazarların, düşünürlerin, kanaat önderlerinin gelip toplandığı bir mekândı. Bir düşünce havuzu, çağlayan bir nehirdi.

Kitapçıların bir arada olma imkânı ortadan kalktıktan sonra Cevat kardeşimiz onun yerini alabilecek, aynı fonksiyonu yerine getirebilecek bir imkânı 1972'den beri havasını bildiği Cağaloğlu'nda aramaya başladı. Cevat diğer kardeşlerimiz gibi 1970'lerin ilk yarısında Cağaloğlu'na Mücadele Birliği bünyesinde çıkarılan dergilerin paketlenmesine yardım etmeye gelirdi. O yıllar Cağaloğlu büyük ölçüde kitapçılar, yayıncılar ve gazetelerle özdeşti; Babıali'ydi. Yeniden Millî Mücadele'nin bürosu oradaydı. Binaların zemin katlarında matbaacılar bulunurdu, semte girince o farklı havayı hemen fark ederdiniz. Matbaacılar, kâğıtçılar, yayınevleri, dergi büroları, kitapçılar insanı başka ufuklara, kitapların dünyasına götürürdü.

Bu havanın ne demek olduğunu bilen Cevat kardeşimiz kitapçıların ruhunu Çatalçeşme'den başlayarak yaşatmak istiyordu. Hatta buradaki bir sokağın kitapçılar sokağı olarak isimlendirilip düzenlenmesi için müşterek katkılarla şekillenen bir proje hazırlayıp ilgili yerlere sundu. III. Millî Kültür Şûrası'nda, İstanbul Kültür Çalıştayı'nda Babıali'de bir kitapçılar sokağının oluşturulması önerisini gündeme taşıdı. Teklifi bu sokaktaki binalara giydirmeler yapılarak çok geniş bir alanın sanat sokağına çevrilmesi yönündeydi. Ayrıca burada kitapçı dükkânları açmanın ötesinde buluşma adresi olması için konsept bir kafenin hizmet verebileceğini dile getirdi. Yine sokağın simgesi olacak farklı dillerde üzerine "Oku!" yazan bir kitap büstü de sokağı dikkat çekici kılacaktı. Ayrıca bu amaçla *İstanbul'un Kültürel Yüzü* (2021) adlı bir kitap hazırlayıp editörlüğünü üstlendi. Ne var ki Cağaloğlu'ndaki kitapçılar sokağı projesi bürokrasinin umursamazlığı sebebiyle onun arzu ettiği şekilde hayata geçirilemedi.

VE VAKİT TAMAM: ÖLÜM VAKTİ ALLAH'IN TAKDİRİDİR

Aslında bütün sır, Allah'ın evreni ve canlıları, özellikle insanı yaratmasında gizlidir: *"O, amel bakımından hanginizin daha iyi olacağını denemek için ölümü ve hayatı yarattı."* [Kur'ân-ı Kerim, 67/2]. Her şeyin çift yaratılması kanuniyetinde [Kur'ân-ı Kerim, 51/49] ölümü ve hayatı ele alıp değerlendirmek gerekmektedir. Ölüm ve hayat insan iradesi dışında gerçekleşir. *"Allah'ın izni olmaksızın hiçbir nefis için ölmek yoktur. O, süresi belirtilmiş bir yazıdır."* [Kur'ân-ı Kerim, 3/145.] *"Her nefis ölümü tadıcıdır."* [Kur'ân-ı Kerim, 3/185]. *"Her nerede olursanız olun ölüm sizi bulur; yüksekçe yerlerde tahkim edilmiş şatolarda olsanız bile."* [Kur'ân-ı Kerim, 4/78].

Bu bağlamda mesele insan iradesi dışında, bu dünya ve öteki dünya denkleminde gizlidir. Bunun parametreleri çok boyutlu ve çok değişkenli bir nonlineer denklem sistemidir. Hz. Âdem'in ve eşinin yaratılışı, İblis'in Allah'a isyan etmesi, Hz. Âdem ile eşinin cennete yerleştirilmesi... İblis'in insana savaş ilan edip Hz. Âdem ile eşini cennetten çıkarmak için elinden geleni yapması ve bunu başarıp onların dünyaya gönderilmesini sağlaması bunu gösterir. Yeryüzündeki hayat tarzının düzenlenmesinde ilahi denkleme uygun davranmak, bu dünya diğer dünya denkleminde Allah'ın yolundan gidenlerle İblis'in yoluna sapanlar arasındaki topyekûn mücadeleye [Kur'ân-ı Kerim, 2/193, 8/39, 4/75...] uygun davranmak tüm iman edenlerin sorumluluğudur.

"Allah Resûlü *'Rabbimiz Allah'tır deyip de sonra doğru yolda gidenler var ya! Onların üzerlerine 'Korkmayın, tasalanmayın, vaat olunduğunuz cennetle sevinin!' diye diye melekler inecektir...'* (Fussilet, 30) ayetini okudu ve şöyle dedi: 'İnsanlar, bunu hep söylediler. Ancak, sonradan ekseriyeti küfre düştü, kim bu söz üzere ölürse, o kimse istikameti doğru olanlardandır.'" [Tirmizî, Tefsir, Hâ-Mim, Secde (Fussilet) 3247.]

O BÜYÜK GÜNDE "ŞAHİTLERİN ŞAHİTLİĞİNİ UNUTMAMAK"

Dünyadayken yapıp ettiğimiz her şeyin hesabı ahirette görülecektir. Yüce mahkemede herkes yargılanıp ya cennete ya da cehenneme gönderilecektir. O büyük günde herkesin amel defteri eline verilecektir. [Kur'ân-ı Kerim, 50/16-18]. O ilahi mahkemede insanın eline verilen amel defterinde yazılan her şeyin doğru olup olmadığının şahitliğini de bizzat insanın organları ve yeryüzü yapacaktır. [Kur'ân-ı Kerim, 24/24, 41/20-22].

Ve o gün yeryüzü de şahitlik yapacaktır: *"Yerküre kendine has sarsıntısıyla sallandığı, toprak ağırlıklarını dışarı çıkardığı ve insan 'Ne oluyor buna!' dediği vakit, işte o gün (yer) Rabbinin ona bildirmesiyle bütün haberlerini anlatır. O gün insanlar, amelleri kendilerine gösterilsin diye, bölük bölük fırlayıp-çıkarlar. Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse onun karşılığını görür. Kim de zerre ağırlığınca bir şer (kötülük) işlerse o da onun karşılığını görür."* [Kur'ân-ı Kerim, 99/1-8].

Bu hakikatin çok iyi anlaşılması ve gereğinin yapılması gerekir. Umran ailesinin ilk kurucularından Cevat Özkaya kardeşimizi bu şahitlerin şahitliğinde ahirete yolcu ettik. Bir dava adamı olarak Cevat kardeşimiz Allah yolundaydı, sırât-ı müstakim üzereydi. Bir muvahhit olarak yaşadı, bu dünyadaki görevlerini tamamlamanın huzuru ile ahirete irtihal etti. Allah bir insan olarak hatalarını ve günahlarını bağışlasın, ona merhameti ile muamele etsin. Mekânını cennet kılsın. Rabbimiz Özkaya ve Umran ailesine sabırlar versin. Allah hepimize muttakice yaşayıp mümince ölmeyi nasip etsin.

1 Ağustos 2026 Fevzi Erbay, Abdullah Yıldız, Metin Mahitapoğlu, Ayhan Tanış (Samsun Otluklu)

SONUÇ: İSLÂM DAVASI KİŞİLERDEN BAĞIMSIZDIR

Hz. Âdem'den bugüne nice peygamber, dava adamı, kahraman ve davetçi gelip geçmiştir. Bu dünya ve öteki dünyaya çift yaratılma kapsamında bakılmalı, doğum ve ölüm buna göre değerlendirilmelidir. Mesele her insanın ölümü tadacağı [3/185] ayeti çerçevesinde ele alındığında İslâm davası, kişilerden bağımsız bir süreç şeklinde değerlendirilmeli ve davanın sürekliliği merkeze oturtulmalıdır. Bu konuda Uhud Savaşı hiç unutulmamalıdır. Uhud'a çekilen İslâm ordusu içerisinde "Peygamber, Muhammed (s.) öldü şayiası" yayılınca, bazı sahabeler kılıcı bırakmıştır ve "Peygamber öldü ise savaşmanın bir anlamı yoktur!" düşüncesi ile hareket etmişlerdir. Uhud sonrasında gelen ayet, İslâm davasının Peygamber dâhil tüm insanlardan bağımsız bir olgu olduğu kanuniyetini ortaya koymuştur: *"Muhammed (s.), yalnızca bir peygamberdir. Ondan önce nice peygamberler gelip-geçmiştir. Şimdi o ölürse ya da öldürülürse, siz topuklarınız üzerinde gerisin geriye mi döneceksiniz? İki topuğu üzerinde gerisin geri dönen kimse, Allah'a kesinlikle zarar veremez. Allah, şükredenleri pek yakında ödüllendirecektir."* [Kur'ân-ı Kerim, 3/144].

Bu çerçevede diyoruz ki *"Rabbimiz, üstümüze sabır yağdır ve bizi Müslümanlar olarak öldür!"* [Kur'ân-ı Kerim, 7/126]. Ya Rabbi iman edenlere karşı kalbimizde bir kin bırakma! Ya Rabbi kendi nefislerimiz aleyhinde bile olsa bizi Allah için adil şahitler kıl! Ya Rabbi bizi ilim, hikmet, basiret ve feraset sahibi yap! Ya Rabbi Cevat Özkaya kardeşimize rahmetinle muamele et, onu cennetine koy! Mekânı cennet, makamı âli olsun! Âmin...